

Møtereferat

Vår ref.: 201604295-92

Lillehammer, 19. september 2018

Møtedato: **19.09.2018** Tid: **09.30 - 11.30**

Møtested: Oppland fylkeskommune, Lillehammer

Deltakere: Even Aleksander Hagen, Oppland fylkeskommune
Rasmus Olav Vigrestad, Oppland fylkeskommune
Anne Grethe Hestenes, Statens vegvesen
Tord Einar Smestad, Fylkesmannen i Oppland
Hans Oddvar Høistad, Gausdal kommune
Dag-Erik Pryhn, Sel kommune
Eivind Bergseth, Oppland Bondelag og Oppland Bonde- og småbrukerlag
Petter Glorvigen, NVE

Jon Halvor Midtmageli, Oppland fylkeskommune
Wibeke Børresen Gropen, Oppland fylkeskommune
Mari Olsen, Oppland fylkeskommune
Lars Rudi, Lillehammer kommune
John-Ludvik Dalseg, Midt-Gudbrandsdal Landbrukskontor

Fravær: Terje Nordstrand, Bane NOR
Cato Løkken, Statens vegvesen
Ole Tvete Muriteigen, Sør-Fron kommune
Asbjørn Lund, Fylkesmannen i Oppland

Kristin Hasle Haslestad, NVE
Jon Sylte, Gausdal kommune
Marianne Myhre, Bane NOR

Møteleder: Even Aleksander Hagen   **Referent:** Mari Olsen

På grunn av misforståelser ble det ikke utnevnt en representant for Midt-Gudbrandsdalen i forkant av møtet. Ole Tvete Muriteigen (Sør-Fron kommune) fikk ikke innkalling, og visste dermed ikke om møtet.

Postadresse
Postboks 988
LILLEHAMMER
Org. nr. 961382335.

Besøksadresse
Kirkegt. 76, Lillehammer
Bankkonto: 2000 09 50018
E-post: postmottak@oppland.org

Saksbehandler:
Mari Olsen
Telefon: 612 89 191 / 905 82 024
E-post: Mari.Olsen@oppland.org

Referat fra møte i Lågenrådet, 19.09.18

Følgende saker ble drøftet/orientert om:

Saksnr	Sakstittel/referat	Ansvar
1/18	<p>Bakgrunnen for møtet og introduksjon av gruppas medlemmer</p> <p>Even Aleksander Hagen innleder møtet.</p> <p>Regional plan for Gudbrandsdalslågen med sidevassdrag ble vedtatt i Fylkestinget 14.02.18. Jf. punkt i handlingsprogrammet skulle det opprettes en gruppe for oppfølging av planen. Dette er det første møtet i denne gruppa, og gruppas medlemmer er i tråd med det som står beskrevet i avsnitt 13.2 i Lågenplanen.</p> <p><u>Kommentar som tilføyes referatet, til orientering - ble ikke tatt opp i møtet:</u></p> <p>Til dette møtet ble også arbeidsgruppas medlemmer invitert. Disse har primært en tilhørersrolle, og det holdes egne møter i arbeidsgruppa hvor det jobbes med relevante problemstillinger og oppfølging av handlingsprogrammet. Tanken med å invitere arbeidsgruppa var at de får en mulighet til å holde seg orientert om hva Lågenrådet mener og diskuterer, og bidra med nyttig informasjon om arbeidet til Lågenrådets medlemmer. Det er ønskelig at Lågenrådet tar stilling til om dette er en hensiktsmessig måte å gjøre det på.</p> <p>Til informasjon er medlemmene i arbeidsgruppa Mari Olsen (OFK), Jon Halvor Midtmageli (OFK), Kristin Hasle Haslestad (NVE), John-Ludvik Dalseg (Midt-Gudbrandsdal Landbrukskontor), Tord Einar Smestad (Fylkesmannen i Oppland), Jon Sylte (Gausdal kommune) og Marianne Myhre (Bane NOR).</p>	
2/18	<p>Gjennomgang av handlingsprogrammet</p> <p>Mari Olsen tar en gjennomgang av status på tiltak i handlingsprogrammet, med fokus på de tiltakene som er satt opp med gjennomføring i 2018 og 2019. Er det ønskelig med en konkret statusoppdatering pr. tiltak, slik som det ble presentert i møtet, kan denne fås ved forespørsel til referent.</p> <p>Gjennomgangen viser at flere tiltak er godt i gang, mens andre ikke er påbegynt. Spørsmålet er hvordan man mest hensiktsmessig kan arbeide opp mot de tiltakene der det ikke skjer noe, for å få i gang prosessen. En løsning kan være å arrangere et møte der de ansvarlige for initiering (jf. handlingsprogrammet) inviteres til dialog. Målet med et slik møte vil være å klargjøre hva som ligger i begrepet "ansvarlig for initiering", og kartlegge om det er noe Fylkeskommunen kan bidra med inn i arbeidet. Lågenrådet mener dette kan være en god løsning, og at det er viktig med fysiske møter for å avklare prosessen rundt oppstart av tiltak.</p> <p>I forbindelse med orienteringen om innspillene til endrede rammebetingelser og det ønskede møtet med Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet peker Dag-Erik Pryhn på utfordringer på Selsvollene, og at det</p>	

	<p>er viktig med en avklaring og et politisk engasjement rundt flomsikring av dyrka mark.</p> <p>Petter Glorvigen orienterer om et pågående NVE-prosjekt der status på de største flomverkene kartlegges, og at mange av de beskytter kun dyrka mark. NVE skal ha et møte med Landbruksdirektoratet for å drøfte resultater fra prosjektet og ta opp denne problemstillingen.</p> <p>I forbindelse med orientering om status på arbeidet med flomvegstunellen på Tretten spiller Eivind Bergseth inn at det er ønskelig med en utredning også for heve-senke terskelen på Losna/Trettenstryka. Dette må antas å være et rimeligere tiltak enn flomvegstunellen, og da mer realistisk å få gjennomført. Dette er et tiltak som er vurdert i arbeidet med Lågenplanen, men valgt bort grunnet antatt store negative konsekvenser på naturmiljøet (Trettenstryka fuglefredningsområde). Ønsket tas til etterretning, og det kan være aktuelt å se på andre løsninger i dette området dersom det viser seg at flomvegstunellen er urealistisk/gir dårlig kost-nytte.</p> <p>Lars Rudi spiller inn at kommunene trenger oppfølging og råd i prosessen med å initiere tiltak, og har inntrykk av at flere har ventet på at oppfølgingsgruppa skulle etableres. Viktig å avklare hva som ligger i "ansvarlig for initiering".</p>	
<p>3/18</p>	<p>Rullering av handlingsprogram</p> <p>Jf. plan- og bygningsloven § 8-1 skal behov for rullering av handlingsprogrammet vurderes årlig. Handlingsprogrammet ble vedtatt i februar, og har tiltak med planlagt gjennomføring i perioden 2018-2021. Administrasjonens forslag er derfor at det ikke er behov for å rullere handlingsprogrammet i år.</p> <p>Lågenrådet er enige i dette. Nå bør innsatsen legges i å gjennomføre tiltak.</p> <p>Tord Smestad: Tar ikke til orde for en rullering, men spiller inn at handlingsprogrammet muligens kunne organiseres litt mer systematisk. Peker også på at årstallet for gjennomføring på hvert enkelt tiltak ikke er satt på bakgrunn av konkrete kost/nytte-vurderinger (siden tiltak ikke er utredet og detaljplanlagt), og dermed er litt vage.</p> <p>Et annet oppsett på handlingsprogrammet kan sees på ved neste rullering, som er mer aktuelt i 2019, og blir en sak i Lågenrådet neste år. Ved en evt. rullering legges det opp til en prosess med høring, innspillsrunde, og vedtak i Fylkesutvalget.</p>	
<p>4/18</p>	<p>Horizon 2020-prosjektet "Phusicos": Status og aktuelle tiltak inn i prosjektet</p> <p>Jon Halvor Midtmageli orienterer om hva Phusicos-prosjektet går ut på, og hvordan prosessen har vært til nå. Det er snart tid for å spille inn tiltak til prosjektet, der en styringsgruppe skal avgjøre hvilke tiltak som skal inngå. NGI er "lead part" i Phusicos, og har ansvar for arbeidspakken som skal jobbe med hvilke tiltak som skal</p>	

	<p>spilles inn. Status nå er at vi venter på skjema og veiledning fra NGI om hvordan vi skal søke tiltak inn til prosjektet, og hva en slik søknad bør inneholde.</p> <p>Foreløpig er det tenkt på to tiltak som kan være aktuelle for prosjektet. Det ene er tilbaketrukket flomvoll på Jorekstad (Lillehammer) og fordrøyningstiltak på Follebukjølen (Gausdal). Vi ønsker å spille inn tiltak både fra Sør-, Midt- og Nord-Gudbrandsdalen, og ber om at Lågenrådet kommer med innspill til hvilke tiltak dette kan være. Videre skal det være Lågenrådets avgjørelse hvilke tiltak vi velger å søke inn til prosjektet.</p> <p>Det viktigste er at tiltakene må være mer eller mindre naturbaserte. De skal videre være innovative, ha overføringsverdi, føre til lokal verdiskapning, og effekten av de må kunne evalueres. Etter ønske fra Lågenrådet sendes det ut et dokument som beskriver hvilke krav som settes til tiltakene, slik at det blir lettere å vurdere hvilke tiltak som kan være aktuelle. Denne informasjonen sendes ut så fort vi får mer bakgrunnsinformasjon fra NGI.</p> <p>Det kom mange gode innspill til hva det burde fokuseres på når tiltak velges ut.</p> <p>John-Ludvik Dalseg spiller inn Frya-vassdraget som en case, der det finnes store rasskråninger i både Sør-Fron og Ringebu. Kunne vært aktuelt med et kombinert prosjekt der hovedfokuset er å hindre erosjon i skråningene (vegetering, annet?), samtidig som sedimentene stoppes i hovedvassdraget og tas ut derfra.</p> <p>Tord Smestad nevner 3-ledd strategien for overvannshåndtering; fordrøyning, infiltrasjon, lede vannet trygt ut av området/til vassdrag. Viktig å tenke helhetlig fra fjell til dalbunn.</p> <p>Petter Glorvigen foreslår et case med to identiske masseførende bekker, der det gjøres tiltak i den ene, men ikke den andre. Enklere å evaluere effekten av tiltak. Må gjerne være bebyggelse langs bekkeløpet, slik at det blir reelle problemstillinger. Også interessant å kunne vurdere restrisikoen for naturbaserte løsninger. Eks.: man sikrer mot en 200 års-flom, hva skjer hvis det kommer en 500-års flom? Takler naturbaserte løsninger dette annerledes enn mer tradisjonelle løsninger?</p> <p>Dag-Erik Pryhn spiller inn et eksempel fra Sel, der man har sett at skadeflom oppstår på grunn av ulike menneskeskapte tiltak som er gjennomført i nedbørsfeltet. Kunne være aktuelt å se på restaurering av visse områder tilbake til naturlig tilstand. Viktig å bruke lokal kunnskap.</p>	
5/18	<p>Informasjon om 2D-modellen</p> <p>Petter Glorvigen presenterer 2D-modellen.</p> <p>Som 1D-modellen, blir denne også produsert av Halvor Øverland.</p>	

	<p>2D-modellen er mer nøyaktig, og gir et bedre utgangspunkt enn 1D-modellen. Laserdata og dybdekartlegging ligger til grunn, og terrenget er delt opp i celler der vannet kan renne i alle retninger innenfor hver celle. Modellen beregner altså ikke bare hovedstrømningsretningen, men også tverrgående strømningsretninger. Den tillater beregning av mer komplekse strømningsforhold, eks. forgreininger, parallelle løp, overtopping av flomvoller. Som i 1D-modellen kan tiltak legges inn og tas ut for å se hvordan de påvirker flomvannstand ved ulike flomstørrelser, strømningsretning osv.</p> <p>2D-modelleringen av strekningene har blitt litt forsinket, fordi Øverland har ventet på en ny versjon av Hec-Ras (programmet som brukes). Dette har NVE akseptert, da 2D-modellen vil være utviklet med den mest moderne programvaren. Det er valgt ut ulike strekninger som skal modelleres. Status er at strekningene Otta, Tretten-Hunderfossen og Frya-Fåvang er levert. Venter på Jørstadmoen. Opprinnelig var det planer om at også Selsmyrene skulle modelleres, men det er usikkert om denne strekningen ble tatt ut eller ikke. Dette må sjekkes opp.</p> <p>Modellen er kompleks, og det tar ca. 3 uker å kjøre en strekning i modellen. Veldig mye informasjon som ligger inne. Strekningene kan også knyttes sammen om ønskelig. Modellen har altså ingen hull.</p> <p>Det forventes at rapport og siste strekning leveres før jul i år.</p>	
6/18	<p>Navn og arbeidsform for gruppa</p> <p>Det ble bestemt at navnet til gruppa blir "Lågenrådet".</p> <p>Møtefrekvensen vurderes etter behov, men utgangspunktet er 2 ganger i året. En forutsetning er at det er relevante saker som må tas opp med Lågenrådet.</p> <p>Det kan også vurderes om det er behov for fysiske møter, eller om det holder med e-post utveksling, hvis det gjelder enkeltsaker og mindre saker.</p>	
7/18	<p>Eventuelt</p> <p><i>Sak 1:</i></p> <p>Even Aleksander Hagen orienterer kort om initiativet fra Ringebu kommune ang. flomarbeidsutvalget som har blitt opprettet. To av oppgavene til dette utvalget skal være kartlegging (både av skader og planstatus) og kontakt med regionale myndigheter. Oppland fylkeskommune ønsker å signalisere at vi gjerne bidrar med kunnskapsgrunnlaget vi har opparbeidet oss gjennom Lågenplan-prosessen, og at det er viktig å jobbe sammen.</p> <p><i>Sak 2:</i></p> <p>Hans Oddvar Høistad spør om planen er presentert for nasjonale myndigheter. Burde det være en strategi for dette? Løfte kommunikasjon. Brukes mye penger på å reparere fremfor å forebygge.</p>	

	<p>Even Aleksander Hagen nevner at politisk nivå er et godt verktøy for kommunikasjon med nasjonale myndigheter. Strategi for kommunikasjon kan settes opp som punkt på neste møte, da vi etter hvert har mye kunnskap å formidle.</p> <p><i>Sak 3:</i> Neste møte: Dato for neste møte bestemmes ikke nå. Antall saker og behov for møte er med å avgjøre dette.</p>	
--	---	--